

**PRAVILNIK
BEOGRADSKOG ARBITRAŽNOG CENTRA
(BEOGRADSKA PRAVILA)**

SADRŽAJ

PREPORUČENA KLAUZULA	3
I OPŠTE ODREDBE	4
II POČETAK POSTUPKA	6
III NADLEŽNOST ARBITRAŽNOG VEĆA	8
IV ARBITRI	9
V ARBITRAŽNI POSTUPAK	12
VI ODLUKA	16
VII TROŠKOVI ARBITRAŽE	18
ANEKS I TARIFA BEOGRADSKOG ARBITRAŽNOG CENTRA	21
ANEKS II PRAVILA O POSREDOVANJU BAC	24
ANEKS III BAC KAO ORGAN IMENOVANJA	26

PREPORUČENA KLAUZULA

Svi sporovi koji nastanu iz ovog ugovora ili u vezi s njim konačno se rešavaju arbitražom organizovanom u skladu sa Pravilnikom Beogradskog arbitražnog centra (Beogradska pravila).

Preporučeni dodaci:

- *Spor rešava* (izabrati: jedan arbitar/tri arbitra).
- *Sedište arbitraže je u* (naznačiti grad i državu).
- *Jezik arbitražnog postupka je* (naznačiti po mogućnosti jedan jezik).
- *Merodavno materijalno pravo je* (naznačiti izabrano merodavno pravo).

I OPŠTE ODREDBE

PREDMET PRAVILNIKA

Član 1.

- (1) Pravilnikom Beogradskog arbitražnog centra (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se pravila arbitražnog postupka pred Beogradskim arbitražnim centrom (u daljem tekstu: BAC).
- (2) Aneksima uz ovaj Pravilnik uređuje se Tarifa BAC-a, postupak mirenja pred BAC-om i postupanje BAC-a kao organa imenovanja u ad hoc sporovima po Arbitražnim pravilima UNCITRAL-a i drugim ad hoc sporovima.
- (3) Sporazumevši se da se arbitraža vodi po ovom Pravilniku, stranke su prihvatile da će arbitražu organizovati BAC.

POJMOVI

Član 2.

Ako iz teksta pojedine odredbe ne proizilazi drugačije, za potrebe ovog Pravilnika:

- a) pod pojmom „arbitražno veće“ podrazumeva se arbitar pojedinac ili tročlano arbitražno veće,
- b) pod pojmom „tužilac“ podrazumeva se jedan ili više tužilaca,
- c) pod pojmom „tuženi“ podrazumeva se jedan ili više tuženih,
- d) pod pojmom „odluka“ podrazumeva se, između ostalog, odluka o nadležnosti, delimična i konačna odluka, odluka doneta na osnovu poravnjanja i odluka na osnovu pravičnosti.

PRAVILA POSTUPKA

Član 3.

- (1) Na postupak se primenjuju odredbe Pravilnika, kao i pravila koja ugovore stranke, osim pravila čija bi primena bila nespojiva sa odredbama Pravilnika ili načelima arbitraže.
- (2) Ako Pravilnik ne sadrži odredbu koja se odnosi na pitanje koje se postavlja, arbitražno veće može takvo pitanje da reši na način koji smatra odgovarajućim.
- (3) U svakom slučaju, primenjuju se imperativne odredbe zakona kojima je uređen arbitražni postupak.

MESTO ARBITRAŽE

Član 4.

Ako stranke šta drugo ne ugovore, mesto arbitraže (sedište arbitražnog postupka) je u Beogradu.

JEZIK

Član 5.

- (1) Postupak se vodi na jeziku ili jezicima koje ugovore stranke.
- (2) Podnesci kojima stranke pokreću postupak podnose se na jeziku koji je ugovoren kao jezik postupka, a ako sporazuma stranaka o tome nema na srpskom ili engleskom jeziku.
- (3) Ako stranke nisu ugovorile jezik ili jezike postupka, jezik ili jezike postupka određuje arbitražno veće, odmah posle konstituisanja. Arbitražno veće može pritom naložiti da se podnesci ili dokazi koji su uz podneske već priloženi na srpskom ili engleskom jeziku prevedu na jezik postupka.
- (4) Ako je jezik postupka srpski, podnesci i dokazi dostavljeni na hrvatskom, bošnjačkom ili crnogorskom jeziku ne moraju se prevoditi na srpski jezik.
- (5) Prepiska BAC-a sa strankama i arbitrima vodi se na srpskom ili engleskom jeziku.

DOSTAVLJANJE

Član 6.

- (1) Pismena se u toku postupka dostavljaju na adresu primaoca, preporučenim pismom uz povratnu potvrdu o prijemu, kurirskom službom, elektronskom poštom ili na drugi način kojim se obezbeđuje dokaz o tome da je pismo dostavljeno.
- (2) Adresom stranke smatra se poslednja poznata adresa koju je ta stranka ili druga stranka prijavila.
- (3) Smatra se da je pismo dostavljeno onog dana kada je primljeno, a ako nije primljeno, onog dana kada je dostavljanje pokušano.
- (4) Ako su stranke odredile svoje punomoćnike i ne zahtevaju šta drugo, svi pozivi i pismena upućuju se na adresu punomoćnika.
- (5) Pismena se dostavljaju neposredno stranci, kada je za svog punomoćnika odredila lice koje je kod nje zaposleno.
- (6) Smatra se da je pismo dostavljeno i onda kada stranka ili njen punomoćnik odbiju da prime pismo.
- (7) Ako uredno pozvani tuženi ne odgovori na tužbu ili poziv, ili odbije da učestvuje u arbitražnom postupku, arbitražni postupak se nastavlja prema odredbama ovog Pravilnika.

ELEKTRONSKA KOMUNIKACIJA

Član 7.

Ako se stranke šta drugo ne dogovore, pismena i komunikacije se tokom postupka dostavljaju, kada god je to moguće i prikladno, elektronskim putem.

ROKOVI

Član 8.

- (1) Rokovi određeni ovim Pravilnikom mogu se produžiti na zahtev stranaka u opravdanim slučajevima.
- (2) Arbitražno veće vodi računa da se postupak ne odugovlači.

POVERLJIVOST

Član 9.

- (1) BAC, stranke, arbitri, svedoci i veštaci čuvaju poverljivost postupka i arbitražne odluke u meri u kojoj to nije u suprotnosti sa merodavnim prinudnim propisima ili potrebom da se zaštite sopstvena prava.
- (2) BAC ima pravo da objavljuje odluke ili sažetke odluka bez podataka koji omogućavaju identifikaciju učesnika u postupku, osim ako do isteka roka od 60 dana od dana dostavljanja odluke stranka pisanim putem zatraži da se odluka ne objavljuje.

GUBITAK PRAVA NA PRIGOVOR

Član 10.

Ako stranka koja ima saznanja o tome da neka odredba ovog Pravilnika ili odredba merodavnog prava od čije primene stranke mogu da odustanu nije poštovana ili da neki uslov koji proističe iz sporazuma o arbitraži nije poštovan, nastavi da učestvuje u arbitražnom postupku, a ne stavi bez odlaganja prigovor ili ga ne stavi u predviđenom roku, gubi pravo na prigovor kojim se poziva na nepoštovanje te odredbe Pravilnika, zakonske odredbe ili tog uslova.

II POČETAK POSTUPKA

TUŽBA

Član 11.

- (1) Postupak se pokreće tužbom. Postupak započinje onog dana kada BAC primi tužbu.

- (2) Tužba se BAC-u podnosi u elektronskom obliku, ili se dostavlja u pet primeraka, a ako je na strani tuženog označeno više lica, za svakog od njih dostavlja se još po jedan dodatni primerak tužbe.
- (3) Tužba sadrži:
 - a) ime (poslovno ime) tužioca i tuženog, njihova prebivališta, odnosno sedišta, adrese za običnu i elektronsku poštu;
 - b) navode o arbitražnom sporazumu, ako je zaključen;
 - c) tužbene zahteve i naznaku njihove vrednosti;
 - d) navode o dokazima i dokazne predloge;
 - e) naznaku vrednosti spora;
 - f) opredeljenje o broju arbitara, ako stranke to već nisu ugovorile, a ako je ugovoreno da spor reši tročlano veće, ime i adresu lica koje tužilac imenuje za arbitra i naznaku o njegovim kvalifikacijama.
- (4) Tužba može sadržati i druge navode koje tužilac smatra korisnim, kao što je predlog stranke o sedištu arbitraže, mišljenje o merodavnom materijalnom pravu, procesnim pravilima, jeziku arbitraže i eventualnom ovlašćenju arbitara da odlučuju *ex aequo et bono*, kao i druge elemente.
- (5) Kada tužbu podnosi punomoćnik, dužan je da uz nju dostavi i punomoćje.
- (6) Ako tužba ne sadrži sve potrebne elemente, Sekretarijat BAC-a (nadalje: Sekretarijat) može pozvati tužioca da je dopuni u naknadno ostavljenom roku. Ako tužilac to ne učini, Sekretarijat može konstatovati da je postupak okončan.
- (7) Sekretarijat bez odlaganja dostavlja urednu tužbu tuženom na odgovor.

ODGOVOR NA TUŽBU

Član 12.

- (1) Rok za dostavljanje odgovora na tužbu je 30 dana od dana prijema tužbe.
- (2) Ako se odgovor na tužbu ne dostavlja BAC-u u elektronskom obliku tuženi odgovor na tužbu dostavlja direktno tužiocu, a četiri primerka odgovora istovremeno dostavlja Sekretarijatu.
- (3) Odgovor na tužbu sadrži:
 - a) ime, običnu i elektronsku adresu tuženog;
 - b) izjašnjenje tuženog o zahtevima tužioca, sredstva odbrane, odgovarajuće dokaze i dokazne predloge;
 - c) eventualni protivtužbeni zahtev ili kompenzacioni prigovor, u kom slučaju treba da bude naznačena i njegova vrednost;
 - d) opredeljenje o broju arbitara, ako stranke to već nisu ugovorile, a ako je ugovoreno da spor reši tročlano veće, ime i adresu lica koje tuženi imenuje za arbitra i naznaku o njegovim kvalifikacijama.

- (4) Odgovor na tužbu može sadržati i predlog stranke o sedištu arbitraže, mišljenje o merodavnom materijalnom pravu, procesnim pravilima, jeziku arbitraže i eventualnom ovlašćenju arbitara da odlučuju *ex aequo et bono*, kao i druge elemente.
- (5) Odgovor na tužbu se podnosi na jeziku čiju su primenu stranke ugovorile. U odsustvu sporazuma o jeziku, odgovor se dostavlja na srpskom ili engleskom jeziku.
- (6) Predsedništvo BAC-a (u daljem tekstu: Predsedništvo) može da odobri produženje roka iz stava (1) ovog člana ako postoje opravdani razlozi. U zahtevu za produženje roka tuženi dostavlja opredeljenje o broju arbitara, ako stranke to već nisu ugovorile, a ako je ugovoreno da spor reši tročlano veće, po mogućstvu i ime i adresu lica koje imenuje za arbitra i naznaku o njegovim kvalifikacijama. Odobrenjem produženja roka za odgovor na tužbu ne produžava se rok za imenovanje arbitra pojedinca iz stava 1 člana 16, niti rok za imenovanje arbitra iz stava 3 član 17.
- (7) Ako tuženi ne podnese odgovor na tužbu, postupak se nastavlja, ali se izostanak odgovora na tužbu ne smatra priznanjem navoda i zahteva tužbe.
- (8) Kada odgovor na tužbu podnosi punomoćnik, dužan je da uz odgovor dostavi i punomoćje.

PREINAČENJE ZAHTEVA

Član 13.

O dozvoljenosti naknadnog preinačenja tužbenih zahteva ili zahteva istaknutih u odgovoru na tužbu odlučuje arbitražno veće, nakon konsultacije sa strankama i vodeći računa o svim okolnostima slučaja, uključujući i stadijum postupka.

III NADLEŽNOST ARBITRAŽNOG VEĆA

PRIGOVORI NENADLEŽNOSTI I PREKORAČENJA OVLAŠĆENJA

Član 14.

- (1) O prigovoru nenadležnosti ili prigovoru da su prekoračene granice ovlašćenja veća arbitražno veće može da odluči posebnom odlukom ili u okviru konačne odluke.
- (2) Prigovor nenadležnosti može se istaći najkasnije u prvom podnesku, a u odsustvu podneska na prvom ročištu nakon što je je istaknut tužbeni zahtev, protivtužbeni zahtev ili kompenzacioni prigovor protiv koga se ulaže prigovor nenadležnosti.
- (3) Prigovor da je arbitražno veće prekoračilo granice svojih ovlašćenja mora se istaći bez odlaganja u prvom podnesku ili na prvom ročištu nakon što je došlo do prekoračenja ili nakon što je istaknut zahtev koji vodi prekoračenju ovlašćenja.
- (4) Arbitražno veće može dopustiti naknadno podnošenje prigovora ako smatra da je to opravdano.

IV ARBITRI

ARBITRAŽNO VEĆE I ARBITAR POJEDINAC

Član 15.

- (1) Stranke mogu da ugovore da će im spor rešavati tročlano arbitražno veće ili arbitar pojedinac.
- (2) Ako stranke nisu ugovorile broj arbitara, broj arbitara određuje Predsedništvo, vodeći računa o okolnostima slučaja. U sporovima čija vrednost ne prelazi 50,000 EUR po pravilu spor rešava arbitar pojedinac.
- (3) O potvrdi imenovanja arbitra odlučuje Predsedništvo, osim u slučajevima kada arbitra imenuje Predsednik.
- (4) Predsednik i potpredsednik BAC-a mogu biti imenovani samo za predsednika arbitražnog veća, odnosno arbitra pojedinca. Predsednik BAC-a (u daljem tekstu: Predsednik) ne može imenovati sebe za predsednika arbitražnog veća, odnosno arbitra pojedinca.

IMENOVANJE ARBITRA POJEDINCA

Član 16.

- (1) Ako je ugovoreno da spor rešava arbitar pojedinac, stranke mogu sporazumno, a najkasnije do isteka roka za dostavljanje odgovora na tužbu određenog u stavu 1 člana 12, da imenuju arbitra pojedinca i da o tome pisanim putem obaveste BAC. Predsedništvo može produžiti rok ako takav zahtev zajednički podnesu obe stranke.
- (2) Ako tuženi ne odgovori na tužbu ili se stranke ne sporazumeju o imenovanju u roku predviđenim stavom 1 ovog člana, ili pre isteka roka prepuste imenovanje BAC-u, arbitra pojedinca imenuje Predsednik.
- (3) Ako je Predsedništvo odredilo da spor rešava arbitar pojedinac, određiće rok u kome stranke treba da ga imenuju. Ako stranke ne imenuju arbitra pojedinca u ostavljenom roku, arbitra imenuje Predsednik.
- (4) Ako Predsedništvo ne potvrdi imenovanje arbitra pojedinca koga su zajednički imenovale stranke, ili se on ne prihvati dužnosti, ili iz bilo kog razloga prestane da vrši dužnost tokom postupka, arbitra pojedinca imenuje Predsednik.
- (5) Ako arbitar pojedinac koga je imenovao Predsednik iz bilo kog razloga tokom postupka prestane da vrši dužnost, novog arbitra pojedinca imenuje Predsednik.

KONSTITUISANJE ARBITRAŽNOG VEĆA

Član 17.

- (1) U sporovima koje rešava tročlano arbitražno veće, svaka stranka imenuje po jednog arbitra.
- (2) Tužilac imenuje jednog arbitra prilikom podnošenja tužbe. Ako to ne učini ni u roku od 15 dana nakon što je naknadno pozvan da to učini, arbitra imenuje Predsednik.
- (3) Tuženi imenuje jednog arbitra najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema tužbe. Ako tuženi ne odgovori na tužbu, ili ne imenuje arbitra u roku od 15 dana od dana kada je naknadno pozvan da to učini, arbitra imenuje Predsednik.
- (4) Ako je Predsedništvo odredilo da spor rešava tročlano arbitražno veće, može odrediti rok u kojem treba izvršiti imenovanja iz stavova 2 i 3 ovog člana. Ako stranka propusti da imenuje arbitra u tako određenom roku, arbitra imenuje Predsednik.
- (5) Imenovani arbitri imenuju predsednika veća u roku od 30 dana od dana kada je kasnije potvrđeni arbitar obavešten o potvrdi svojeg imenovanja. Ako oni u tom roku ne postignu dogovor, predsednika veća imenuje Predsednik.
- (6) Ako Predsedništvo ne potvrdi imenovanje arbitra, ili se on ne prihvati dužnosti, ili iz bilo kog razloga prestane da vrši dužnost tokom postupka, Sekretarijat poziva stranku koja ga je imenovala da imenuje novog arbitra u roku od 15 dana. Ako ona to ne učini, arbitra imenuje Predsednik.
- (7) Ako stranka dva puta uzastopno izvrši neuspešna imenovanja (imenovanje ne potvrdi Predsedništvo, ili se imenovana lica ne prihvate imenovanja, ili naknadno iz bilo kog razloga prestanu tokom postupka da vrše dužnost arbitra), arbitra imenuje Predsednik.
- (8) Odredbe stavova 6 i 7 ovog člana shodno se primenjuju i na izbor predsednika veća.
- (9) Ako iz bilo kog razloga tokom postupka prestane da vrši dužnost arbitar koga je imenovao Predsednik, novog arbitra ponovo imenuje Predsednik.

IMENOVANJE U SLUČAJU VIŠESTRANAČKE ARBITRAŽE

Član 18.

Ako spor rešava tročlano veće, a u sporu se na tužilačkoj ili na tuženoj strani pojavljuje više lica, ona sporazumno imenuju zajedničkog arbitra. Ako ne izvrše imenovanje u rokovima predviđenim ovim Pravilnikom, Predsednik imenuje celokupni sastav arbitražnog veća, pri čemu može da opozove arbitra koji je već imenovan i da ponovo imenuje arbitra koji je već imenovan u veće, kao i da odredi jednog od njih kao predsedavajućeg.

PRIHVATANJE DUŽNOSTI

Član 19.

- (1) Pre potvrđivanja, imenovani arbitar pisanim putem obaveštava Sekretarijat da li se prihvata dužnosti i dužan je da tom prilikom predoči sve okolnosti koje mogu da izazovu sumnju u njegovu nepristrasnost ili nezavisnost. Ovu izjavu Sekretarijat dostavlja strankama.
- (2) Arbitar je i nakon imenovanja dužan da bez odlaganja obavesti stranke o novim činjenicama i okolnostima koje su nastale tokom postupka, a koje mogu da utiču na njegovu nezavisnost i nepristrasnost.
- (3) Arbitražno veće je konstituisano tek kada Predsedništvo potvrdi imenovanje arbitra pojedinca, odnosno sva tri člana arbitražnog veća.

POVLAČENJE I OPOZIV ARBITARA

Član 20.

- (1) Ako arbitar smatra da nije u mogućnosti da obavlja svoje dužnosti ili da ih obavlja u primerenom roku, on može da se povuče sa funkcije.
- (2) Stranke mogu da se sporazumeju da opozovu arbitra ako smatraju da nije više u stanju da obavlja svoje dužnosti ili da ih obavlja u primerenom roku.
- (3) Svaka stranka tokom postupka može da zatraži da Predsedništvo odluči o opozivu arbitra iz razloga navedenih u stavu 2 ovog člana.
- (4) Činjenica da je na osnovu ovog člana ili člana 21 arbitru prestala funkcija, ne znači da se time priznaje kao osnovan bilo koji od razloga za prestanak mandata pomenutih u ovom članu ili u stavu 1 člana 21.

IZUZEĆE ARBITARA

Član 21.

- (1) Izuzeće arbitra može da se zahteva samo ako postoje okolnosti koje mogu izazvati opravdanu sumnju u njegovu nepristrasnost ili nezavisnost ili ako arbitar nema kvalifikacije koje su stranke prethodno sporazumno utvrdile kao preduslov za obavljanje dužnosti arbitra. Stranka može da zahteva izuzeće arbitra koga je imenovala sama ili zajedno sa protivnom strankom samo iz razloga koji je nastao posle imenovanja ili za koji je saznala posle imenovanja.
- (2) Zahtev za izuzeće podnosi se najkasnije u roku od 15 dana od dana kada je stranka obavestena o imenovanju ili od dana kada je saznala za razloge za izuzeće, a može da se podnese do donošenja konačne arbitražne odluke.

- (3) O zahtevu za izuzeće obaveštavaju se druga stranka, arbitar čije se izuzeće traži i drugi članovi arbitražnog veća. Odluku o izuzeću donosi Predsedništvo nakon što arbitru čije se izuzeće zahteva i drugoj stranci pruži priliku da se izjasne o zahtevu. Odluka Predsedništva ne mora biti obrazložena.

V ARBITRAŽNI POSTUPAK

PROTIVTUŽBA I KOMPENZACIONI PRIGOVOR

Član 22.

- (1) Arbitražno veće može da odlučuje o protivtužbi ili kompenzacionom prigovoru samo ako proističu iz pravnog odnosa obuhvaćenog arbitražnim sporazumom.
- (2) Ako se tužilac upusti u raspravljanje o osnovanosti protivtužbe ili kompenzacionog prigovora bez isticanja prigovora nenadležnosti, smatra se da je protivtužba, odnosno kompenzacioni prigovor, obuhvaćen arbitražnim sporazumom.
- (3) Tuženi može da podnese protivtužbu i kompenzacioni prigovor najkasnije u odgovoru na tužbu. O dozvoljenosti naknadno podnete protivtužbe ili kompenzacionog prigovora odlučuje arbitražno veće, ceneći sve okolnosti slučaja, a posebno uzimajući u obzir stadijum u kome se postupak nalazi.
- (4) Tužilac ima pravo da odgovori na protivtužbu, odnosno kompenzacioni prigovor u roku od 30 dana od dana prijema.

SPAJANJE POSTUPAKA

Član 23.

Ako su pred BAC-om stranke jedna protiv druge podnele samostalne tužbe iz istog ili različitih pravnih odnosa za čije raspravljanje je predviđena primena Pravilnika, Sekretarijat će nastojati, ako je to svrsishodno s obzirom na sadržinu tužbi, da se postupak po ovim tužbama spoji i da o njima odluči jedno arbitražno veće.

USMENA RASPRAVA

Član 24.

- (1) Usmena rasprava se održava kada arbitražno veće smatra da su se za to ispunili uslovi.
- (2) Usmena rasprava se održava uvek kada jedna od stranaka to zahteva.
- (3) Ako nijedna od stranaka ne zahteva održavanje usmene rasprave, a arbitražno veće utvrdi da su dostavljena pismena i dokazi dovoljni za donošenje odluke i bez usmene rasprave, ne zakazuje se usmena rasprava, već se stranke obaveštavaju da će odluka biti doneta na osnovu dostavljenih pismena i dokaza. Ako nijedna od stranaka u roku od 15 dana od

dana prijema ovog obaveštenja ne zahteva usmenu raspravu, arbitražno veće donosi odluku bez rasprave.

- (4) Način na koji će se beležiti tok usmene rasprave određuje arbitražno veće, nakon što o tome pribavi mišljenje stranaka.
- (5) Rasprave su nejavne, osim ako se stranke nisu drugačije sporazumele. Strankama i njihovim punomoćnicima mogu na raspravi pomagati i savetnici.

MESTO ODRŽAVANJA USMENE RASPRAVE

Član 25.

- (1) Usmena rasprava se po pravilu održava u mestu sedišta arbitraže.
- (2) Na predlog stranaka ili uz njihov pristanak arbitražno veće može da odluči da se rasprava održi i van mesta sedišta arbitraže.
- (3) Sastanci arbitražnog veća mogu se održavati i van mesta sedišta arbitraže i modernim sredstvima komunikacije kao što su video i telefonske konferencije.

IZOSTANAK S USMENE RASPRAVE

Član 26.

Ako stranka, iako uredno pozvana, ne dođe na usmenu raspravu, arbitražno veće, nakon što utvrdi da je stranka koja je izostala uredno pozvana i da za njeno odsustvo ne postoje opravdani razlozi, odnosno da o takvim razlozima nije obavestila veće, može održati usmenu raspravu u prisustvu druge stranke.

IZVOĐENJE DOKAZA

Član 27.

- (1) Arbitražno veće odlučuje o izvođenju dokaza po predlozima stranaka ili po svojoj inicijativi. Arbitražno veće može naložiti izvođenje dokaza u toku celog postupka.
- (2) Arbitražno veće ceni dokaznu snagu izvedenih dokaza po slobodnom uverenju.
- (3) Stranke su dužne da sarađuju u izvođenju dokaza i izvršavaju sve naloge arbitražnog veća donete s tim u vezi.
- (4) Ako stranka koja je predložila dokaz ne položi u za to određenom roku predujam sredstava potrebnih za njegovo izvođenje, ne pristupa se izvođenju tog dokaza.
- (5) Arbitražno veće može zatražiti od redovnih sudova da izvedu pojedine dokaze koje veće nije u mogućnosti da samo izvede.

SVEDOCI I VEŠTACI

Član 28.

- (1) U dokaznom postupku dokazivanje se može, između ostalog, izvesti i saslušanjem svedoka, stranaka i veštačenjem. O potrebi saslušanja pojedinih svedoka, stranaka i veštaka odlučuje veće.
- (2) Ako arbitražno veće šta drugo ne odluči, stranke mogu da dostave pisane izjave svedoka.
- (3) Stranke mogu u postupku da dostave veštačenja veštaka koje su same angažovale. Arbitražno veće može naložiti veštacima koje su stranke angažovale da podnesu zajednički nalaz u kome će izdvojiti pitanja oko kojih se ne slažu i može odrediti zajedničko saslušanje takvih veštaka.
- (4) Po predlogu stranaka ili ako to nađe za shodno, veštaka može da odredi i arbitražno veće koje mu u tom slučaju određuje i zadatak. Na izuzeće veštaka koga odredi arbitražno veće shodno se primenjuju odredbe ovog Pravilnika o izuzeću arbitara.

UPRAVLJANJE POSTUPKOM

Član 29.

- (1) Arbitražno veće, u skladu s ovim Pravilnikom, upravlja postupkom na način koji smatra prikladnim, vodeći računa o jednakom tretmanu stranaka i o tome da tokom odgovarajućih faza postupka svaka stranka ima razumnu mogućnost da iznese svoje stavove i da podnese odgovarajuće dokaze. Arbitražno veće, u granicama svojih diskrecionih ovlašćenja, postupkom upravlja tako da on bude pravičan i efikasan, lišen nepotrebnog odugovlačenja i troškova.
- (2) Odluke o upravljanju postupkom donosi arbitražno veće u formi zaključka.
- (3) Arbitražno veće može ovlastiti predsednika veća da sam donosi zaključke.
- (4) Arbitražno veće nastoji da u što ranijoj fazi postupka, i to nakon što pozove stranke da se o tome izjasne, izloži okvirni raspored toka arbitražnog postupka. Arbitražno veće može u bilo kom trenutku, nakon što prethodno pozove stranke da se o tome izjasne, da produži ili skрати rokove o kojima su se stranke dogovorile, rokove predviđene ovim Pravilnikom ili utvrđene zaključkom arbitražnog veća.

UMEŠAČ

Član 30.

Lice koje ima pravni interes da učestvuje u arbitražnom sporu može se pridružiti jednoj od stranaka samo uz saglasnost obe stranke.

PRIVREMENE MERE I MERE OBEZBEĐENJA

Član 31.

- (1) Ako se stranke nisu drugačije sporazumele, arbitražno veće može, na predlog stranke, odrediti privremenu meru ili meru obezbeđenja koju smatra potrebnom.
- (2) Privremena mera se po pravilu određuje tek nakon što se protivnoj strani omogući da se izjasni o predlogu. Od ovoga se može odstupiti samo ako bi obaveštavanje suprotne stranke o predlogu za određivanje privremene mere obesmislilo ili značajno umanjilo njen efekat. Ako je privremena mera određena bez davanja prilike suprotnoj stranci da se o predlogu izjasni, arbitražno veće, odmah posle određivanja mere, bez odlaganja omogućava stranci na koju se odnosi privremena mera da se o usvojenoj meri izjasni.
- (3) Arbitražno veće može u svako doba privremeno staviti van snage, ukinuti ili izmeniti privremenu meru koju je odredilo, ukoliko okolnosti slučaja više ne opravdavaju njeno postojanje.
- (4) Arbitražno veće može određivanje privremene mere usloviti time da predlagač položi odgovarajuće obezbeđenje.

TRAJANJE POSTUPKA

Član 32.

- (1) Arbitražno veće spor rešava u roku od šest meseci od dana konstituisanja.
- (2) Izuzetno od odredbe iz stava 1 ovog člana, arbitražno veće može produžiti, na zahtev stranaka, ili na sopstvenu inicijativu, a uvek uz prethodnu saglasnost Predsedništva, rok iz stava 1 ovog člana. Rok po sopstvenoj inicijativi može produžiti i Predsedništvo ako smatra da za to postoje opravdani razlozi.

OKONČANJE ARBITRAŽNOG POSTUPKA

Član 33.

- (1) Arbitražni postupak okončava se donošenjem konačne arbitražne odluke ili zaključkom o okončanju postupka u skladu sa odredbama iz stava 2 ovog člana.
- (2) Arbitražno veće donosi zaključak o okončanju arbitražnog postupka:
 - a) kada tužilac ne podnese tužbu na način i u skladu sa ovim Pravilnikom;
 - b) kada tužilac povuče tužbu, osim ako se tuženi tome usprotivi, a arbitražno veće oceni da tuženi ima opravdan interes da se donese konačna arbitražna odluka u sporu;
 - c) kada stranke propuste da predujme arbitražne troškove u predviđenom roku;
 - d) kada se stranke sporazumeju o okončanju postupka;

- e) kada utvrdi da je nastavak arbitražnog postupka iz bilo kog drugog razloga postao nepotreban ili nemoguć.
- (3) Izuzetno od odredaba stava 1 ovog člana, ako neki od uslova iz stava 2 ovog člana, osim uslova u tački b), bude ispunjen pre konstituisanja arbitražnog veća, Sekretarijat konstatuje da je postupak okončan.

VI ODLUKA

PRIMENA PRAVA

Član 34.

- (1) Arbitražno veće dužno je da primeni pravo ili pravna pravila koja su stranke odredile kao merodavna za svoj pravni odnos.
- (2) Ako stranke nisu odredile merodavno pravo ili pravna pravila, arbitražno veće primenjuje pravo ili pravna pravila čiju primenu smatra prikladnom.
- (3) U svim slučajevima arbitražno veće donosi odluku u skladu sa odredbama ugovora i uzimajući u obzir relevantne poslovne običaje.
- (4) Odluka se može doneti po načelu pravičnosti (*ex aequo et bono*) samo ako su stranke arbitražnom veću izričito dale takvo ovlašćenje.

DONOŠENJE ODLUKE

Član 35.

- (1) Arbitražno veće može u toku arbitražnog postupka da donese jednu ili više odluka. Konačnom odlukom se okončava arbitražni postupak.
- (2) Odluka treba da bude činjenično i pravno obrazložena. Pri formulisanju odluke vodi se računa o eventualnoj potrebi da ona bude predmet priznanja i izvršenja van zemlje u kojoj je doneta.
- (3) Kada odluku donosi tročlano arbitražno veće, odluka se donosi jednoglasno ili većinom glasova.
- (4) Nakon što Predsedništvo razmotri nacrt odluke, potpisanu odluku arbitražno veće dostavlja Sekretarijatu.
- (5) Odluka važi i kada jedan od članova tročlanog arbitražnog veća uskrati svoj potpis, ako je odluku potpisala većina članova arbitražnog veća i ako je predsednik veća ili Sekretarijat na odluci utvrdio uskraćivanje potpisa. Arbitar koji je uskratio potpis može u razumnom roku, a naročito pre razmatranja odluke na Predsedništvu, da Sekretarijatu dostavi svoje pisano izdvojeno mišljenje.
- (6) Potpisanu odluku, uključujući i eventualno izdvojeno mišljenje, strankama dostavlja Sekretarijat.

ODLUKA NA OSNOVU PORAVNANJA

Član 36.

Arbitražna odluka na osnovu poravnanja može da se donese ako to stranke zatraže i ako se arbitražno veće s tim saglasi.

SADRŽINA ODLUKE

Član 37.

- (1) Odluka ima uvod, izreku i obrazloženje. Uvod odluke sadrži pun naziv BAC-a, ime i prezime predsednika i članova veća, odnosno arbitra pojedinca, poslovno ime odnosno ime i prezime i zanimanje stranaka, sedište odnosno prebivalište stranaka i njihovih punomoćnika, kratko označenje predmeta spora i datum i mesto donošenja odluke. Izreka odluke sadrži odluku veća o usvajanju ili odbijanju svakog pojedinog zahteva koji se odnosi na predmet spora.
- (2) Odluka ne mora da sadrži obrazloženje ako su se stranke tako sporazumele, ako je odluka doneta na osnovu pravičnosti ili na osnovu poravnanja.
- (3) Konačna odluka mora da sadrži i odluku o troškovima (troškovi arbitraže, troškovi zastupanja i ostali troškovi).

RAZMATRANJE ODLUKE

Član 38.

- (1) Pre potpisivanja, arbitražno veće dostavlja nacrt odluke Predsedništvu na razmatranje. Predsedništvo može ukazati arbitražnom veću na formalne nedostatke arbitražne odluke, na razloge zbog kojih bi arbitražna odluka eventualno mogla da bude poništena, odnosno ne bi mogla da bude priznata ili izvršena i na arbitražnu praksu po pojedinim pravnim pitanjima.
- (2) Predsedništvo može razmatranje nacrta odluke poveriti članu Predsedništva ili Sekretarijatu.

ISPRAVKE, DOPUNE I TUMAČENJE ODLUKE

Član 39.

- (1) Stranke mogu da traže da arbitražno veće ispravi u odluci računске, tipografske i druge greške u pisanju ili bilo koje slične greške ili da protumači tu odluku. Arbitražno veće može i po svojoj inicijativi da učini takve ispravke.

- (2) Svaka stranka može da traži da arbitražno veće donese dopunsku odluku o zahtevima iznetim u arbitražnom postupku o kojima nije odlučeno u arbitražnoj odluci.
- (3) Zahteve iz st. 1 i 2 ovog člana stranka mora da podnese najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema odluke.
- (4) Odluka o ispravkama, dopunama i tumačenju je sastavni deo odluke na koju se odnosi.

KLAUZULA IZVRŠNOSTI

Član 40.

Na zahtev stranke, Sekretarijat stavlja na odluku klauzulu izvršnosti.

DEJSTVO ODLUKE

Član 41.

Ugovaranjem arbitraže prema odredbama Pravilnika stranke se obavezuju da će postupiti u skladu sa odlukom arbitražnog veća.

VII TROŠKOVI ARBITRAŽE

SASTAV TROŠKOVA ARBITRAŽE

Član 42.

Troškovi arbitraže sastoje se od registracione takse, administrativnih troškova, naknade arbitrima i eventualnih dodatnih materijalnih troškova.

REGISTRACIONA TAKSA

Član 43.

Registracionu taksu dužna je da uplati stranka koja podnosi tužbu, protivtužbu ili ulaže kompenzacioni prigovor. Visina registracione takse određuje se u skladu sa Tarifom BAC-a (Aneks I uz ovaj Pravilnik).

ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI I NAKNADA ARBITRIMA

Član 44.

- (1) Visinu administrativnih troškova i naknade arbitrima utvrđuje Sekretarijat u skladu sa Tarifom BAC-a.

- (2) Stranke su dužne da predjme administrativne troškove i naknade arbitrima u skladu sa nalogom Sekretarijata. Sekretarijat će po pravilu naložiti tužilačkoj i tuženoj strani da svaka predjmi po polovinu takvih troškova.
- (3) Ako to opravdavaju posebne okolnosti postupka ili predmeta, Sekretarijat može, u skladu sa Tarifom BAC-a, tokom postupka da naloži uplatu dodatnog predjma za administrativne troškove i naknade arbitrima.
- (4) Raspodelu ukupne predviđene naknade arbitrima članovima tročlanog arbitražnog veća određuje Sekretarijat.

DODATNI TROŠKOVI

Član 45.

- (1) Sekretarijat može da naloži strankama da predjme eventualne dodatne materijalne troškove postupka, izdatke za procesne radnje (veštačenja, stenografske beleške, ročišta van sedišta BAC-a, i sl.) i troškove putovanja i smeštaja arbitara.
- (2) Troškove prevođenja isprava i dokaza, usmenih rasprava i nejavnih sednica arbitru koji ne vlada jezikom postupka snosi stranka koja ga je imenovala.

OBAVEZA PLAĆANJA I POSLEDICE PROPUŠTANJA

Član 46.

- (1) Registracionu taksu stranka je dužna da uplati istovremeno sa podnošenjem tužbe, protivtužbe ili kompenzacionog prigovora. Sekretarijat poziva stranku koja nije uplatila registracionu taksu da to učini, a ako stranka propusti da to učini u naknadno ostavljenom roku, smatra se da je njena tužba, protivtužba, odnosno prigovor povučen.
- (2) Stranke su dužne da u celosti uplate iznos predjma administrativnih troškova i naknade arbitrima u iznosu i u roku koji odredi Sekretarijat. Ako je određeno da stranke zajednički predjmljuju ove troškove, pa jedna od njih ne uplati svoj deo predjma u roku koji je određen, Sekretarijat poziva drugu stranku da te troškove naknadi i ostavi joj primereni rok da to učini. Postupak se nastavlja tek kada administrativni troškovi i naknade arbitrima u celosti budu predjmljeni.
- (3) Ako je Sekretarijat odredio da svaka stranka predjmi administrativne troškove i naknade arbitrima u pogledu svoje tužbe, protivtužbe ili kompenzacionog prigovora, propuštanje stranke da predjmi tako određene troškove smatra se povlačenjem tužbe, protivtužbe ili kompenzacionog prigovora, a postupak se nastavlja u pogledu zahteva stranke koja je u celosti predjmila svoje troškove.

POVRAĆAJ UPLAĆENIH SREDSTAVA

Član 47.

- (1) Ako se postupak okonča pre konačne odluke, Predsednik može da donese odluku da se strankama vrati deo uplaćenog predujma arbitražnih troškova, vodeći računa o okolnostima slučaja i stadijumu postupka.
- (2) Uplaćeni registracioni troškovi se ne vraćaju.

TARIFA BEOGRADSKOG ARBITRAŽNOG CENTRA**UTVRĐIVANJE VREDNOSTI SPORA****Član 1.**

- (1) Vrednost spora utvrđuje Sekretarijat polazeći od vrednosti spora označene u tužbi, odgovoru na tužbu, protivtužbi, kompenzacionom prigovoru i drugim podnescima stranaka. Sekretarijat nije vezan iznosima koje označe stranke.
- (2) Za potrebe određivanja ukupne vrednosti spora gore navedeni iznosi se po pravilu prethodno sabiraju u jedinstvenu sumu. Od ovoga se može odstupiti, a naročito u slučajevima kada istaknuti zahtevi proističu iz različitih i međusobno nepovezanih ugovora. U takvim slučajevima, za potrebe određivanja troškova koje treba predujmiti, pojedini zahtevi mogu se tretirati kao posebni sporovi.
- (3) Ako posle prvobitnog utvrđenja vrednosti spora stranka istakne novi zahtev, Sekretarijat može utvrditi novu vrednost spora ili novi zahtev, pod uslovima iz stava 2, smatrati novim sporom.
- (4) Kada stranke nisu označile vrednost spora ili tu vrednost nije moguće odrediti, Sekretarijat utvrđuje vrednost spora u iznosu koji smatra odgovarajućim.

REGISTRACIONA TAKSA**Član 2.**

Registraciona taksa iznosi 500 EUR.

ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI**Član 3.**

Iznos administrativnih troškova određuje se prema sledećoj skali:

Vrednost spora u EUR	Administrativni troškovi u EUR
do 20.000	700 EUR
od 20.000 do 30.000	700 EUR + 4% na iznos preko 20.000 EUR
od 30.000 do 50.000	1.100 EUR + 2% na iznos preko 30.000 EUR
od 50.000 do 100.000	1.500 EUR + 1% na iznos preko 50.000 EUR
od 100.000 do 500.000	2.000 EUR + 0.5% na iznos preko 100.000 EUR

od 500.000 do 1.000.000	4.000 EUR + 0.25 % na iznos preko 500.000 EUR
od 1.000.000 do 2.000.000	5.250 EUR + 0.125 % na iznos preko 1.000.000 EUR
preko 2.000.000	6.500 EUR + 0.06 % na iznos preko 2.000.000 EUR

NAKNADA ZA ARBITRA POJEDINCA

Član 4.

Iznos naknade za arbitra pojedinca određuje se prema sledećoj skali:

Vrednost spora u EUR	Iznos naknade u EUR
do 20.000	1.500 EUR
od 20.000 do 30.000	1.500 EUR + 5% na iznos preko 20.000 EUR
od 30.000 do 50.000	2.000 EUR + 4% na iznos preko 30.000 EUR
od 50.000 do 100.000	2.800 EUR + 3% na iznos preko 50.000 EUR
od 100.000 do 500.000	4.300 EUR + 2% na iznos preko 100.000 EUR
od 500.000 do 1.000.000	12.300 EUR + 1% na iznos preko 500.000 EUR
od 1.000.000 do 2.000.000	17.300 EUR + 0.4 % na iznos preko 1.000.000 EUR
preko 2.000.000	21.300 EUR + 0.1 % na iznos preko 2.000.000 EUR

NAKNADA ZA TROČLANO ARBITRAŽNO VEĆE

Član 5.

Iznos ukupne naknade za tročlano arbitražno veće određuje se u visini dvostrukog iznosa utvrđenog primenom skale iz člana 4 za istu vrednost spora.

VIŠESTRANAČKE ARBITRAŽE

Član 6.

U sporovima sa množinom procesnih subjekata, iznosi obračunati u skladu sa članovima 2, 3, 4 i 5 ove Tarife uvećavaju se za 10 odsto za svakog dodatnog učesnika u sporu, do maksimuma od 30 odsto.

SLOŽENI PREDMETI

Član 7.

Kada proceni da to opravdavaju okolnosti slučaja, a naročito složenost predmeta ili njegov međunarodni karakter, Sekretarijat može naložiti strankama da predujme dodatni iznos naknade za administrativne troškove i naknadu arbitrima. Dodatni iznos ne može prevazići 30 odsto iznosa utvrđenog u skladu sa članovima 3-6 ove Tarife.

Član 8.

Iznosi navedeni u Tarifi mogu se izmiriti uplatom u stranoj valuti, u skladu s propisima o deviznom poslovanju, ili u dinarskoj protivvrednosti prema srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan kada BAC obračunava iznos.

NAKNADA ZA ORGANIZOVANJE AD HOC SPOROVA

Član 9.

Naknadu za usluge koje BAC pruža u organizovanju ad hoc sporova odrediće Predsedništvo, vodeći računa o okolnostima slučaja.

USLUGA IMENOVANJA

Član 10.

Naknada za delovanje BAC-a u svojstvu organa imenovanja iznosi 500 EUR, za svaku pojedinačnu radnju u svojstvu organa imenovanja.

Član 11.

Svi iznosi navedeni su bez uračunavanja poreza na dodatnu vrednost (PDV).

PRAVILA O POSREDOVANJU BEOGRADSKOG ARBITRAŽNOG CENTRA

Član 1.

- (1) Stranke mogu da se obrate Beogradskom arbitražnom centru (u daljem tekstu: BAC) za posredovanje radi mirenja prema odredbama ovih Pravila o posredovanju.
- (2) Postupak mirenja nezavisan je od arbitražnog postupka i do njegovog okončanja samo stranke i posrednik mogu imati pristup podacima o mirenju.
- (3) Ako postupak mirenja ne uspe spisi koji proizađu iz njega neće se arhivirati, a izjave, predlozi i priznanja učinjeni u toku postupka mirenja ni na koji način se ne mogu koristiti kao dokaz u naknadnom arbitražnom postupku.
- (4) Pristanak na postupak mirenja ne znači pristanak na arbitražu u skladu sa odredbama Pravilnika BAC-a (Beogradska Pravila) u slučaju da postupak mirenja ne uspe.

POKRETANJE POSTUPKA

Član 2.

- (1) Predlog za pokretanje postupka mirenja podnosi se pismeno BAC-u.
- (2) Predlog može da podnese jedna stranka sama ili obe zajedno. U predlogu će se naznačiti predmet spora, odnos iz koga je spor proistekao i relevantne činjenice.
- (3) Zajedničkim podnošenjem predloga ili podnošenjem predloga od jedne stranke i njegovim prihvatanjem od druge stranke smatra se da su stranke prihvatile odredbe Pravila u pogledu postupka mirenja.
- (4) Svaka stranka može u svako doba da odustane od postupka mirenja, i u tom slučaju snosi sve dotadašnje troškove postupka.
- (5) U postupku mirenja stranke mogu da učestvuju lično ili preko uredno ovlašćenog punomoćnika.
- (6) Ako je predlog za pokretanje postupka mirenja podnela jedna stranka, Sekretarijat BAC-a (u daljem tekstu: Sekretarijat) obaveštava o tome drugu stranku i poziva je da se u određenom roku izjasni da li prihvata da postupak mirenja otpočne.
- (7) Ako druga stranka u ostavljenom roku ne odgovori ili ne prihvati predlog, Sekretarijat obaveštava predlagača da postupak mirenja ne može da se sprovede.
- (8) Ako postoji saglasnost o tome da se sprovede postupak mirenja, Sekretarijat određuje naknadu za sprovođenje postupka mirenja koju stranke treba da polože. Visinu naknade Sekretarijat određuje prema okolnostima slučaja.

POSREDNIK

Član 3.

- (1) Stranke miri posrednik koga one zajednički biraju. Ako stranke ne mogu da se saglase o izboru posrednika, njega imenuje Predsednik BAC-a (u daljem tekstu: Predsednik).
- (2) Stranke mogu da se saglase i da u mirenju posreduje Predsednik ili član Predsedništva BAC-a.
- (3) Posrednik ne može biti imenovan za arbitra u eventualnom kasnijem sporu u pogledu odnosa koji je bio predmet postupka mirenja u kome je učestvovao.

POSTUPAK POSREDOVANJA

Član 4.

- (1) Posrednik sprovodi postupak mirenja na način koji u dogovoru sa strankama smatra celishodnim, pružajući strankama pomoć u cilju iznalaženja obostrano prihvatljivih rešenja. Ukoliko su stranke saglasne, posrednik može strankama da predloži rešenje spora. U svakom slučaju on može da organizuje zajedničke sastanke sa strankama ili sastanke sa svakom strankom posebno.
- (2) Rezultati postupka mirenja konstatuju se u zapisniku, koji potpisuju posrednik i stranke.

PORAVNANJE

Član 5.

- (1) Poravnanje je zaključeno kada stranke potpišu dokument o poravnanju, ili kada posle pročitanoog zapisnika u kome je konstatovano da su se poravnale, potpišu taj zapisnik. Ovako postignuto poravnanje nema snagu arbitražne odluke na osnovu poravnanja, nego snagu poravnanja postignutog van arbitraže.
- (2) Ako to stranke saglasno predlože i ako je to po zakonu moguće, poravnanje postignuto u postupku za mirenje može da se donese u vidu arbitražne odluke. U tom slučaju, izuzetno od odredaba člana 3 stav 3, stranke mogu da imenuju posrednika za arbitra koji će takvu odluku da sačini. Naknadu za izradu odluke na osnovu poravnanja određuje Sekretarijat, a zajednički je snose stranke. Na donošenje ovakve odluke shodno se primenjuju odredbe Pravilnika BAC-a.

**PRAVILA
O POSTUPANJU BEOGRADSKOG ARBITRAŽNOG CENTRA
KAO ORGANA IMENOVANJA U AD HOC SPOROVIMA PO
ARBITRAŽNIM PRAVILIMA UNCITRAL-A I DRUGIM AD HOC
SPOROVIMA**

Član 1.

- (1) BAC postupa kao organ imenovanja u skladu sa sporazumom stranaka i/ili sa Arbitražnim pravilima UNCITRAL-a, ako je na to ovlašćen arbitražnom klauzulom, naknadnim sporazumom stranaka, odlukom Generalnog sekretara Stalnog arbitražog suda u Hagu ili na drugi način.
- (2) Pravila ovog Aneksa se primenjuju i kada se od nekog organa unutar BAC-a (Sekretarijat, Predsedništvo, Predsednik, itd.) zahteva da postupa kao organ imenovanja u smislu prethodnog stava ovog člana.

Član 2.

Funkciju organa imenovanja u svim slučajevima predviđenim članom 1 vrši Predsedništvo BAC-a.

Član 3.

- (1) Stranka koja želi da BAC postupa kao organ imenovanja podnosi zahtev Sekretarijatu. Sekretarijat obaveštava drugu stranu ili stranke o prijemu zahteva.
- (2) Zahtev se podnosi u najmanje pet primeraka. Istovremeno sa podnošenjem zahteva, podnosilac zahteva dužan je da plati iznos predviđen Tarifom BAC-a. Ako podnosilac zahteva to ne učini, Sekretarijat mu za to može odrediti naknadni rok. Ako podnosilac zahteva ne uplati naknadu ni u naknadno ostavljenom roku, postupak se okončava. Podnosilac zahteva ima pravo da kasnije ponovo podnese zahtev.

Član 4.

- (1) Ako postupa kao organ imenovanja na osnovu Arbitražnih pravila UNCITRAL-a i imenuje arbitra umesto stranke koja je to propustila da učini, BAC to čini po slobodnoj oceni.
- (2) Ako postupa kao organ imenovanja radi imenovanja arbitra pojedinca ili predsedavajućeg (trećeg) arbitra na osnovu Arbitražnih pravila UNCITRAL-a, BAC sledi postupak liste, osim ako se sve stranke saglase da ne treba koristiti postupak liste, ili ako sam BAC oceni da to u konkretnom slučaju ne bi bilo celishodno.
- (3) Ako sledi postupak liste, BAC priprema listu od najmanje tri kandidata, koju Sekretarijat dostavlja strankama. U roku od 15 dana od prijema, svaka stranka može da vrati Sekretarijatu listu sa koje je precrtala ime ili imena kojima se protivi i na kojoj je numerisala preostala imena prema redosledu preferencije. Po isteku roka od 15 dana, BAC imenuje arbitra pojedinca ili

predsedavajućeg arbitra od lica koja su navedena na odobrenoj listi koja je vraćena Sekretarijatu, i u skladu sa redosledom preferencije koji su stranke naznačile. Ako iz bilo kog razloga imenovanje ne može da se obavi po ovom postupku, BAC može po sopstvenoj oceni da imenuje arbitra pojedinca odnosno predsedavajućeg arbitra.

- (4) Ako vrši zamenu arbitra kao organ imenovanja na osnovu Arbitražnih pravila UNCITRAL-a, BAC postupa u skladu sa stavovima 1, 2 i 3 ovog člana.
- (5) Na zahtev stranke, a na osnovu odredaba Arbitražnih pravila UNCITRAL-a, BAC se može, kao konsultant, izjasniti o visini honorara arbitara ili iznosu koji smatra odgovarajućim za predujam troškova arbitraže, uzimajući u obzir Tarifu BAC-a i ostale relevantne okolnosti.